

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Quinam hæretici matrimoni[u]m, tamquam malum damnarint?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

Ecclesiæ. Falsa enim esset hæc matrimonij repræsentatio, si illius vinculum, non etiam per se indissolubile & perpetuum foret, quemadmodum est illud duplex Christi cum Ecclesia vinculum. Inter fornicatorem autem & meretricem nullum est vinculum: hodie Thraso, post biduum, regnat Phædria, apud Thaidem. Vaga est libido, vt ignis crescit, & semper vicina apprehendit. At *quis vir mulierem*, inquit Lactantius, *aut mulier virum diliget, nisi habitauerint semper vna, nisi denota mens, & seruata inuicem fides indiuiduam fecerit charitatem?*

Hæc vera magna que sunt matrimonij bona, quibus statum alioqui satis amarum, velut sesamo, asperfit Deus. Verùm his ipsis bonis tanta vis malorum opponitur, vt plurimi quotidie in impatientiæ haud exiguas sese querelas blasphemè effundant; immo vt hæretici fuerint Saturninus & Tatianus, apud S. Irenæum; & Marcion ac Manichæi, apud S. Hieronymum; & Encratitæ Tatiani sectatores, apud S. Epiphanium; qui matrimonium esse rem per se bonam & licitam omnino negauerunt: vti & Priscillianistæ, & Adamiani, apud D. Augustinum. Hi omnes, & plurimi cum illis, sentiunt coniugium esse malum, tum propter rationes superiore capite allatas, tum ob ea, quæ his ipsis etiam tribus bonis commemoratis è diametro, in coniugijs, opponuntur; quæ proinde non pigebit indicare, & iussè à Deo permitti, vel immitti, ostendere; vbi priùs, & hæreses enucleatiùs explicauero, & vt par est, matrimonium & bonum esse, & à Deo esse, pluribus demonstraro. *Neque enim nos*, inquit S. Hieronymus, *Marcionis & Manichæi dogma seclantes nuptijs detrahimus.* Sed neque ignoramus, Timotheum à Paulo admonitum, venturos, qui *prohiberent nubere, & docerent abstinere à cibis*; quod non de ijs dixit, qui virginitatem erant matrimonij prælaturi; sed, vt quidem S. Chrysostomus & Ambrosius intellexerunt, de *Encratitis, Marcionitis, & Manichæis*; potest tamen, & debet etiam intelligi, de illis hæreticis, qui, tempore Apostolorum, nuptias jam damnârunt, & quosdam cibos detestandos existimârunt, vt testatur, qui tunc viuebat, Ignatius. Hos autem fuisse *Saturninos*, scribit Irenæus. Certè *Saturninus primus fuit*, ait Theodoretus, *qui matrimonium*

Pp 3

diaboli

Terent. in Eunucho,

V.

S. Iren. l. 1. c. 22. & 30. S. Hieron. l. 1. contra Iouini S. August. l. 1. de hæresib. c. 70. & c. 31.

S. Hieron. l. 1. contra Iouinianum. 1. Tim. 4. 3.

S. Chrysost. hom. 12. in 1. Timoth. S. Ambros. ibid.

S. Ignat. ep. ad Philadel. & Ep. ad He-

ronem, Iren.
l. 1. cap. 22.
Theodoret.
hæret. fab. l. 7.
Epiphanius.
28 S. Ignat. ad
Philadelph.
VI.

Ierem. 34.
Luc. 7. Greg.
Naz. orat. de
amore pau-
pert.

Ouid. lib. 15.
Metamor.

VII.
1. Tim. 4. 3.

S. Augustin.
lib. 2. retract.
c. 22.
Baron. Anno
Christi 382.

diaboli doctrinam nominavit, iuberetq; abstinere ab animatis. Epiphanius memorat, in eadem infantia fuisse Ebionem, quem S. Ignatius confutavit, & in eo alios fidem conjugalem fugientes, ut vagæ libidinis habeant libertatem.

Damnati sunt hi hæretici merito ab Apostolo, non tamen nos cum illis, qui cælibatum nuprijs affirmamus excellenciorum. Neque enim, si cum Christo, cum Paulo, cum Apostolis, & tota antiquitate, virginitatem laudamus, idcirco vituperamus, cum his hæreticis, nuptias. Sicut neque, si cum Rechabitis, & Ioanne Baptista, ac Apostolis, temporibus certis, a carnis esu abstinemus; illico etiam cum Iudæis præscriptum olim, ad certum tempus, nunc autem abrogatum morem superstitiosè observamus: neque cum præcis illis hæreticis docemus, abstinere à cibis, more Pythagoræ, vel Ægyptiorum, qui novum ciborum delectum inuenerunt; eò quòd Pythagoras doceret, animarum, de hominibus, in bestias, & de bestijs in homines transmigrationem; timeretque, ne sua anima alicubi expelleretur. Hinc, apud Ovidium, ait:

*Heu quantum scelus est, in viscere viscera condi,
Congestq; avidum pinguescere corpore corpus,
Alteriusq; animantem animantis vivere letho!*

Et infra. *Omnia mutantur, nihil interit: errat, & illinc
Huc venit, hinc illuc, & quoslibet occupat artus
Spiritus, eiq; feris humana in corpora transit,
Inq; feras noster, nec tempore deperit ullo.
Ergo, ne pietas sit victa cupidine ventris,
Parcite, vaticinor, cognatas cade nefanda
Exturbare animas, ne sanguine sanguis alatur:*

In eiusmodi errore non sumus. Ut ergo non prohibemus, hæc de causa, abstinere à cibis, quos Deus creavit ad percipiendum gratiarum actione fidelibus; ita nec prohibemus nubere; sed cælibatui matrimonium postponimus, quod, contra diuinas literas, Helvidius, & Iovinianus virginitati æquarunt; quorum iste pseudomonachus aliquas etiam sanctimoniales deiecit in nuptias. Vtriusque stilo & argumentis confodit S. Hieronymus, eum Romæ esset. Quare Ecclesia nequaquam statuit le-